

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

щодо потреб внутрішньо переміщених осіб та осіб з груп підвищеного ризику інфікування ВІЛ до послуг, доступних для представників даних груп в умовах воєнного часу на території Житомирської області.

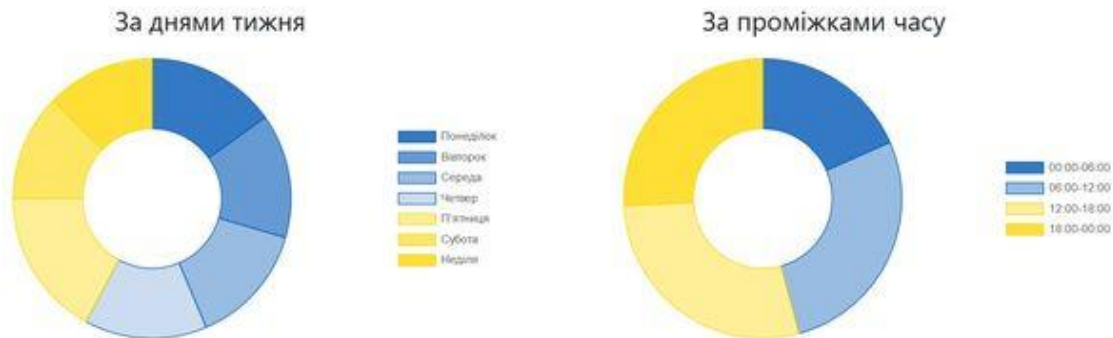
Вступна частина

Хто проводить аналіз: Нагорна Наталія Володимирівна

Мета: Проаналізувати потреби внутрішньо переміщених осіб та осіб з груп підвищеного ризику інфікування ВІЛ до послуг, доступних для представників груп в умовах воєнного часу на території Житомирської області.

Теоретичне обґрунтування: Внаслідок військової агресії Росії на території України багато громадян вимушені евакуюватися в більш безпечні регіони України. Одним з таких регіонів стала Житомирська область.

Під час евакуації люди обмежені в доступі до задоволення

життєво важливих потреб, таких як житло, їжа, санітарно-гігієнічні засоби та медикаменти. Виникає проблема пошуку прихистку, тобто житла, можливості відпочити в безпеці, задовольнити санітарно-гігієнічні потреби, отримати харчування, медично-психологічну підтримку, тощо.

Фактично по всій Житомирській області виникли проблеми з медикаментами (не весь перелік медикаментів є в аптеках), ціни на продукти харчування зросли у два рази.

Люди, які вимушені були переїхати з інших областей України, де йдуть бойові дії, залишилися без домівок, роботи і засобів для існування. Більшість людей знаходяться у складних життєвих обставинах, в наслідок російської агресії втратили роботу і засоби для нормального життя.

Враховуючи ситуацію, що нині склалась, необхідно провести аналіз ситуації щодо внутрішньо переміщених осіб та осіб з груп підвищеного ризику інфікування ВІЛ до послуг, доступних для представників даних груп в умовах воєнного часу задля визначення рівня забезпеченості їх базових потреб та потреб у отриманні соціальних послуг на території Житомирської області.

Аналітичний опис по Житомирській області

З початку повномасштабного вторгнення по травень 2023 рік було задокументовано **284 епізоди**, зокрема:

у Житомирській області було зафіксовано загалом 49 епізодів, пов'язаних із людськими втратами чи порушенням прав серед цивільного населення.

Тип втрати чи порушення прав Постраждалих

- Загибель людини 43
- Поранення людини 100

Усього 143

2. Інформація про житлові будинки та об'єкти цивільної інфраструктури, що зазнали пошкоджень унаслідок бойових дій

За даними, які вже задокументовані в нашій базі, в Житомирській області за досліджуваній період внаслідок переважно ракетних ударів було зруйновано/пошкоджено щонайменше 845 об'єктів цивільної інфраструктури, серед яких:

Вид об'єктів	Кількість
Об'єкти підприємницької діяльності та комерційно-виробничого призначення	54
Громадські організації	1
Будівлі житлово-побутового призначення	663
Об'єкти культурно-розважального закладу	6
Будівля лікувально-оздоровчого закладу	6
Будівлі освітньо-виховного закладу	24
Будівля державної установи	11
Об'єкти транспортної інфраструктури	8
Господарчі угіддя, ліси	22
Будівлі культового призначення	2
Об'єкти інфраструктури життєзабезпечення	20
Історичні пам'ятки	4

Мости	4
Транспортні засоби (автомобіль, судно)	20
Загалом об'єктів	845

3. Інформація про типи подій, які були задокументовані за досліджуваний період

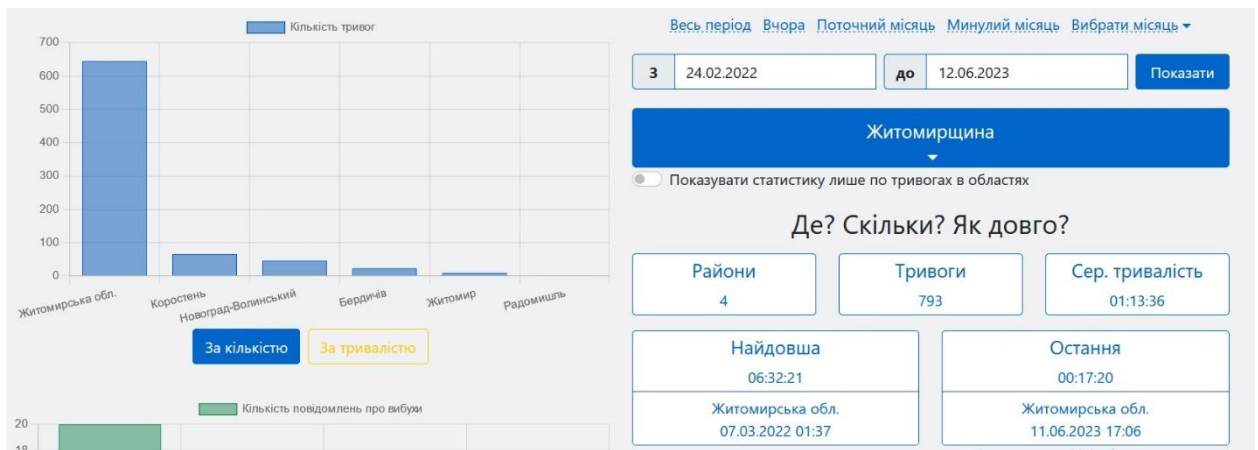
За даними, які вже задокументовані в нашій базі, за досліджуваний період Житомирській області мали місце такі події:

Подія

Арт. обстріл (бомбардування)	119
Авіаудар	67
Ракетний удар	77
Вибуховий пристрій	15
Незаконне позбавлення волі	1
Привласнення майна цивільних осіб	2
Умисне вбивство цивільної людини	1

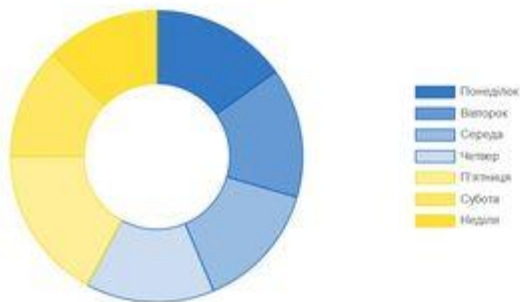
4. Статистика повітряних тривог на Житомирщині

На сайті Air-alarms.in.ua представлена статистика повітряних тривог на Житомирщині:

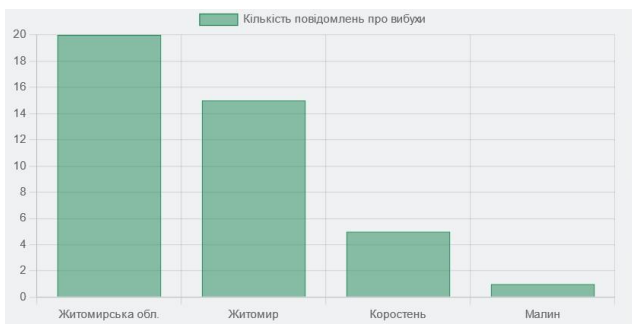
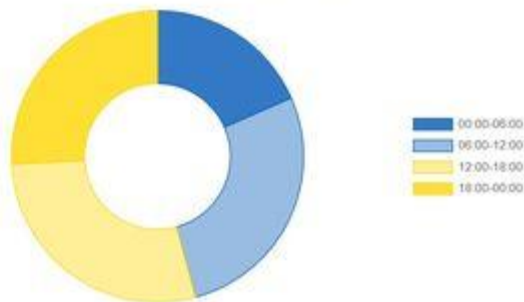

За днями тижня

За проміжками часу

Житомирська обл.
07.03.2022 01:37

Житомирська обл.
11.06.2023 17:06

Коли найчастіше?

День
П'ятниця

Час
11:00

Частина дня
12:00-18:00

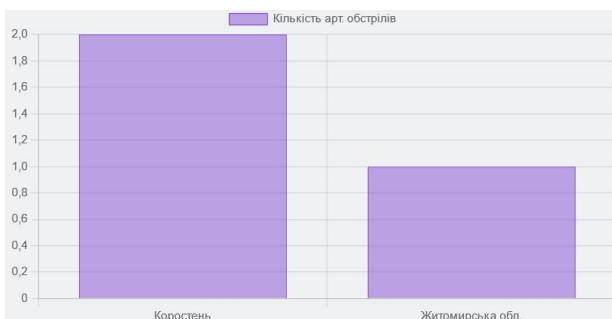
Скільки вибухів було чуто?

Кількість повідомлень
Всього за період: 41
За останній день періоду: 0

Останнє
09.06.2023 03:46
Житомирська обл.

Протягом березня 2023 року російські військові двічі застосовували дрони-камікадзе Shahed-136

Внаслідок обстрілу 9 березня 2023 року об'єкта енергетичної інфраструктури без електропостачання залишилось майже 150 тисяч абонентів.

Скільки арт. обстрілів зафіксовано?

Кількість арт. обстрілів
Всього за період: 3
За останній день періоду: 0

Останній
31.03.2022 12:08
Коростень

Зараз ситуація в області є контрольованою. Але Вночі, 9 червня 2023 року, під час нічної атаки армії РФ по Україні на Житомирщині зафіксовано влучання у житловий масив приватного сектору міста Звягель. Є загиблі та поранені.

Впродовж року від початку повномасштабної війни на Житомирщині офіційно були зареєстровані понад 112 тисяч переселенців. Таку відповідь дала директорка департаменту соцзахисту населення Житомирської ОВА Олена Грищук на запит Суспільного на публічну інформацію.-

Обласна військова адміністрація

Про розгляд запиту

Ваш запит на публічну інформацію від 31.01.2023 щодо надання інформації про кількість зареєстрованих внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) в межах компетенції розглянуто Департаментом соціального захисту населення Житомирської обласної військової адміністрації.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про доступ до публічної інформації» публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом.

У Житомирській області з початку бойових дій знайшли прихисток 112,7 тисяч вимушених переселенців.

Повідомляємо, що на 31.01.2023 в області фактично проживало 68,5 тис. ВПО, з них:

- із Донецької обл. – 9,2 тис. осіб;
- із Луганської обл. – 3,5 тис. осіб;
- із АР Крим та м. Севастополь – 332 особи;
- із Харківської обл. – 3,7 тис. осіб;
- із Запорізької обл. – 1,9 тис. осіб;
- із Херсонської обл. – 3,4 тис. осіб.

Із загальної кількості ВПО 18,9 тис. дітей, 2,9 тис. осіб з інвалідністю, 512 багатодітних родин, 29,0 тис. осіб працездатного віку та 12,8 тис. пенсіонерів.

Додаток: на 1 в 1 прим.

Директор

Олена ГРИЩУК

Найбільше переселенців серед міст області прийняв Житомир – 10 тисяч 555, в Бердичеві проживали на той момент 4 776 внутрішньо переміщених людей, далі йдуть Коростень – 2 876, Звягель – 2 591 та Малин – 1 787 переселенців.

Наразі одноразово покриваються базові потреби людей, які переїхали з інших областей такі, як продукти харчування, гігієна, медикаменти та допомога у пошуку житла. Та пунктів допомоги з початку 2023 року стає все менше. А одноразової допомоги, як правило, вистачає на короткий термін. Також вкрай важко покрити потребу внутрішньо переміщених осіб у пошуку роботи. Крім того люди переїжджають у стресовому стані і тому потребують особливої уваги та допомоги. Враховуючи умови, в яких вони перебували

(ховалися у підвалах тривалий термін, мали контакти з кров'ю, можливо були згвалтовані чи поранені) існують ризики захворювання такими хворобами як туберкульоз, ВІЛ та ПСШ.

А для осіб з **спільнот та груп ризику** доступність до багатьох послуг є вкрай складною в цій ситуації. **Забезпечення отримання соціальних послуг ВПО з груп ризику ускладнюється реаліями воєнного стану.** Через війну доходи у людей зменшилися або зникли зовсім, більшість втратили роботу, тому на сьогодні окрім сервісних послуг, представники цільових груп потребують додаткових послуг, а саме допомоги у будь-якому її вигляді:

- розміщення для короткострокового і довготривалого перебування;
- забезпечення побутовими речами (ковдри, постільна білизна, кухонне приладдя, побутова техніка тощо)
- продукти харчування;
- засоби гігієни;
- питна вода;
- медикаменти;
- оплата проїзду до медичних закладів/соціальних служб;
- поповнення телефонного рахунку;
- разове та періодичне харчування;
- забезпечення продуктами харчування;
- забезпечення гігієнічними засобами;
- забезпечення одягом та взуттям.

Актуальною і необхідною діяльністю щодо координації допомоги уразливим групам в т.ч. ВПО. Зокрема на базі Благодійного Фонду «Нехай твоє серце б'ється» \ «100 відсотків життя. Житомирський регіон» (який є найбільшою пацієнтською організацією, що працює з уразливими групами в Житомирській області і забезпечує надання відповідних послуг) так і координації надання такої допомоги в інших установах і організаціях.

Висновки та рекомендації щодо оптимізації задоволення потреб серед уразливих груп населення під час воєнного стану в Житомирській області

Самим головним є нині зберегти людям життя та забезпечити її якість. Оскільки Житомирщина є одним із передових регіонів в наданні допомоги людям з «гарячих» регіонів України, тому є велика потреба у сприянні наданні якісної підтримки **ВПО в тому числі і представникам груп ризику**, які

покинули свої домівки через бойові дії та допомоги їм подолати всі труднощі, а головне попіклуватись про своє здоров'я і забезпечити побут в даних умовах.

Обласній та районним військовим адміністраціям спільно з управліннями соціального захисту населення та з неурядовими організаціями необхідно першочергово задовільнити такі потреби як:

- житло/проживання/притулок
- харчування
- одяг
- медикаменти для вимушено внутрішньо переміщених осіб.

Але враховуючи, що нині спрацьовує інстинкт самозбереження, не потрібно забувати і про якість здоров'я, вчасність обстеження та лікування, психологічний та моральний стани.

Не можна зупиняти роботу, яка на сьогодні впроваджується в Україні за кошти донорів, вона потребує переформатування в певних аспектах та корегування, адже потреби представників цільових груп населення з кожним днем будуть тільки зростати.

З ініціативи районних та міських військових адміністрацій потрібно **розробити їх новий план взаємодії з НУО, бізнесом, медичними закладами, волонтерами та іншими небайдужими людьми** для забезпечення всіма необхідними послугами внутрішньо переміщених осіб та осіб з числа уразливих груп. Для того щоб в Житомирській області заново вибудувувати систему надання послуг з урахуванням нових потреб ВПО, враховуючи їх розгалуженість та кількість.

Багато хто з людей, які переїхали з інших областей України не знають, де отримати всі необхідні послуги, так як більшість пунктів надання гуманітарної допомоги з 2023 року вже не функціонують, але ВПО досі проживають на території Житомирської області та потребують допомоги. Тому органам місцевого самоврядування, громадським та неурядовим організаціям необхідно **продовжити діяльність із забезпечення продуктовими та гігієнічними наборами та речами першої необхідності ВПО.**

Необхідне **проведення ретельного аналізу щодо потреб серед ВПО та представників цільових груп в умовах скорочення робочих місць та інше щодо доступності медичних, соціальних та інших послуг.**

Для покращення доступності послуг для представників груп підвищеного ризику та ЛЖВС необхідно Департаменту охорони здоров'я Житомирської обласної ради, районним відділам з питань охорони здоров'я, та районним та

міським відділам соціального захисту населення та центрами районних та міських соціальних служб **організувати актуальні пункти надання послуг та розширити послугами не лише профілактикою ВІЛ, а й іншими гуманітарними послугами** та послугами із допомоги з отримання соціальних виплат.

Вкрай необхідно врахувати Потребу в спеціалізованому шелтері. Існуючі можливості для тимчасового проживання ВПО у Житомирській області є обмеженими та не відповідають специфічним потребам вразливих груп. Станом на теперішній час в області діють 18 місць для тимчасового проживання, створених на базі комунальних закладів, які не орієнтовані на роботу з уразливими групами і не забезпечують належних умов для їх адаптації та інтеграції. Не мають необхідних ресурсів і можливостей для забезпечення безпечного та підтримуючого середовища для жінок, які постраждали від насильства, та інших уразливих груп, включаючи осіб, вразливих до ВІЛ.

Це свідчить про нагальну потребу у створенні спеціалізованого шелтеру, який би відповідав сучасним вимогам безпеки, інклюзивності та забезпечення комплексної допомоги: психологічної та юридичної підтримки, наданню медичних послуг, створення умов для соціальної адаптації та інтеграції для вразливих категорій ВПО, зокрема для жінок, які постраждали від насильства, та осіб з числа груп, вразливих до ВІЛ.

Органам обласної, міських та районних військових адміністрацій спільно з відділами охорони здоров'я, районними та міськими відділами соціального захисту та профільними НУО забезпечити проведення тестування на ВІЛ, гепатити В і С та скринінг та ТБ серед ВПО в регіонах. Та провести з фаховими спеціалістами додаткове навчання соціальних працівників та надавачів послуг щодо того, як за мотивувати людину на отримання профілактичних послуг (втому числі тестування на ВІЛ) під час війни коли доречно пропонувати такі послуги переселенцям.

Крім того необхідно:

- налагодити здійснення залучення кошти для гуманітарної допомоги і гуманітарної допомоги для ключових груп ризику в т.ч. ВПО (ОВА, НУО).
- налагодити взаємодію з місцевими гуманітарними штабами щодо забезпечення розширеного пакету послуг для клієнтів з ВІЛ, ТБ та інших уразливих до ВІЛ груп населення, в умовах воєнного стану (пацієнтські НУО)

- забезпечити доставку вантажів гуманітарної допомоги: одяг, продукти харчування, засоби особистої гігієни, ліки та ін., враховуючи потреби регіону та клієнтів у гуманітарній допомозі (ОВА, ОТГ, НУО)
- сприяти в забезпеченні організації прийому, розміщення та подальшої передачі гуманітарної допомоги в Житомирській області (ОВА, Гуманітарні штаби, НУО);
- сприяти виділенню складських та інших приміщень для: збору та сортування гуманітарної та інших видів допомог (НУО, ОВА, ОТГ).
- сприяти забезпеченню розміщення ВПО, в тому числі: клієнтів з ВІЛ, ТБ та інших уразливих до ВІЛ груп населення та на території Житомирської області (ОВА, Гуманітарні штаби, шелтери, пацієнтські НУО)
- сприяти забезпечити доступ до отримання допомоги ВПО, в тому числі: клієнтів з ВІЛ, ТБ, уразливих до ВІЛ груп населення, на базі соціальних гуртожитків: одяг, продукти харчування, засоби особистої гігієни, ліки та ін., проживання, доступ до душу тощо (НУО, ОВА, гуманітарні штаби, шелтери).
- здійснювати залучення додаткової допомоги для ЗОЗ, які надають допомогу уразливим групам в т.ч. ВПО в Житомирській області (НУО, ОВА).
- забезпечити комунікацію між регіонами/областями щодо рівномірного розподілу ВПО між ними, для попередження гуманітарного і транспортного колапсу (НУО, Гуманітарні штаби, ОВА, ОТГ).

Підготовлено регіональним консультантом

в Житомирській області

Нагорною Н.В.